

Vermeer (przed 31.10.1632-przed 15.12.1675)

Wisława Szymborska: "Vermeer"[]

*Dopóki ta kobieta z Rijksmuseum
w namalowanej ciszy i skupieniu[]
mleko z dzbanka do miski[]
dzień po dniu przelewa
nie zastępuje Świat[]
na koniec świata.*

(z tomiku „Tutaj”)

* * *

Ojciec Vermeera - Reynier Jans urodził się w 1591 roku, a w 1611 wyjechał do Antwerpii, by tam nauczyć się techniki wyrobu adamaszku. Cztery lata później poślubił Dignę Baltens, córkę Balthasara Gerritsa, zamieszanego w niezbyt legalne interesy. Wtedy też Reynier Jans do swojego imienia dodał nazwisko Vos (Lis), zmienione później na *Vermeer*. W 1631 roku wstąpił do cechu św. Łukasza jako handlarz dziełami sztuki. Był także właścicielem domu *Mechelen* przy Marktvelde w Delft, gdzie prowadził karczmę.

W 1632 roku na świat przyszedł syn Digny Baltens i Reyniera Jansa - Johannes, ochrzczony 31 października. Dokładna data jego narodzin nie jest znana.

Niewykluczone, że pierwszy kontakt ze sztuką Johannes zawdzięcza ojcu, a konkretnie wykonywanemu przez niego zawodowi handlarza dziełami sztuki.

20 kwietnia 1653 Vermeer poślubił w Schipluy (dziś Schipluiden) Catharinę Bolnes (ok. 1631-1688), pomimo początkowego sprzeciwu jej matki Marii Thins. Za Vermeerem wstawił się u niej wspomniany już Leonaert Bramer. W grę wchodzić mogły zarówno finanse - rodzina Cathariny była dobrze sytuowana, podczas gdy Vermeerowie byli zadłużeni, jak i religia - Catharina była katoliczką, a Vermeer zapewne kalwinem (choć to nie jest pewne). Niewykluczone, że w związku ze ślubem Vermeer przeszedł na katolicyzm.

Vermeer miał bardzo liczną rodzinę - jedenaścioro (a może nawet piętnaścioro) dzieci, z których kilkoro zmarło we wczesnym dzieciństwie. Wiadomo, że w latach 1667, 1669 i 1673 odbyły się pogrzeby dzieci Vermeerów. Po śmierci malarza w dokumentach pojawia się informacja raz o ośmiorgu małoletnich dzieci, a raz o dziesięciorgu.

Jan Vermeer, wychowany w patrycjuszowskim środowisku Delft, nie był malarzem zbyt płodnym - pozostało po nim trzydzieści kilka obrazów, malował średnio dwa-trzy płótna rocznie.

Znane są dziś dwa widoki miejskie Vermeera: "Widok Delft" i "Uliczka" (na zdj.), oba pochodzące z ok. 1661 roku. Pierwszy ukazuje nabrzeże rzeki Schie i przypuszcza się, że Vermeer namalował go zarówno z natury, jak i przy użyciu urządzenia, zwanego camera obscura. Drugi obraz przedstawia prawdopodobnie widok, jaki rozciągał się z okien pracowni artysty.

* * *

BBC, dokumentacja o malarzu:

<http://www.youtube.com/watch?v=n4Wu2X9msY0>

"Dziewczyna z perłą" z Scarlett Johansson i Colinem Firthem jako Vermeer:

<http://www.youtube.com/watch?v=zg4P-u8tu-8>